

ORO STOVIS.
BALANDŽIO 9, 1917 M.
Chicago ir apylinkės. — Šiandien ir
rytoj gražus oras, šilčiau.
Temperatūra vakar augščiau 36,
žemiausia 31 laipsnis.
Saulė teka 5:19, leidžiasi 6:24.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Kaip protas, taip ir patyrimas
neleidžia mums tikėtis,
kad tautos dora bujotų ten,
kur tikybiniai principai atmetami.

Geo. Washington.

KAINA 2 CENTAI
PRICE cents

CHICAGO, ILL., PANEDĖLIS BALANDŽIO (APRIL) 9 d., 1917 M.
Entered as Second Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

METAI — VOL. II. No. 84

SANTIKIAI SUV. VALSTIJŲ SU RUSIJA

Suv. Valstijos skolins pinigų talkininkams

Austrija pertraukia ryšius su Suv. Valstijomis

Ką sako Miliukov apie karės pabaigą?

S. VALSTIJOS EINA IŠ VIEN SU RUSIJA.

Washington, bal. 9.—Suv. Valstijų vyriausybė savo ambasadoriui Petrograde pasiuntė specialų raštą, kuriuoli liepia ambasadoriui, kad jisai praneštų Rusijos laikinai vyriausybei, jogei Suv. Valstijos paskelbė karę Vokietijai, kurios autokratinė vyriausybė yra didžiausia Europoje demokratijos priešininkė. Ir liepė ambasadoriui, kad jis Rusiją pasveikintų su demokratijos laimėjimu, tų šalyje ir išreikštų norą, kad ateityje Rusija su Suv. Valstijomis susirinktų artimiausiais ryšiais politikos ir prekybos žvilgsniu.

Suv. Valstijos apsiima kariauti išvien su talkininkais taip ilgai prieš Vokietiją, kol pastaroji galutinai nebus parbloškta.

KUOMET RUSIJA TAIKINTISI SU VO. KIETIJA.

Petrogradas, bal. 9.—Rusijos teisdarystės ministeris Kerenski pasakė, kad jei Vokietijos gyventojai prarastų nuo sosto savo kazerį, tuomet Rusija taikintusi su Vokietija.

KĄ SAKO MILIUKOVAS APIE KARĖS PABAIGĄ.

Petrogradas, bal. 9.—Rusijos užsienių reikalų ministeris Miliukovas sako, kad Rusija ir talkininkai nesi-taikinsią, kol Vokietija nebus nugalėta. Kitą dieną jokių būdu negalima baigti karės. Bet jei Vokietija pirmą kartą norėtų taikintis, tai talkininkai stato sekančias taikos išlygas: Austrija turi būti suskaldyta — atidalinta nuo jos italai, rumunai ir visi slavai. Iš slavų tautelių turi būti sutverta valstybėlė. Vokietija irgi privalo palikti etnografinę ribose. Armenija turi patekti Rusijos globon.

Apie Lietuvą ir Lenkiją Miliukov nei neprisimena. Matyt, jau ir be prisiminimo visiems žinoma, kad vokiečiai po karės turi apleisti tas užimtas šalis.

AUSTRIJA PERTRAUKĖ DIPLOMATINIUS RYŠIUS SU AMERIKA.

LONDONAS, bal. 9.—Austrijos vyriausybė pertraukė diplomatinius ryšius su Suv. Valstijomis. Šitų ambasadoriui Penfield'ui su štabu inteikti pasportai.

Bulgarija su Turkija irgi nusprendžiusi pertraukti ryšius su Suv. Valstijomis.

SKOLINS PINIGUS TALKININKAMS.

Washington, bal. 9.—Suv. Valstijų vyriausybė nusprendė talkininkams kuoveikiau paskolinti kelis milijardus dolerių karės vedimui prieš Vokietiją. Pradžioje bus paskolinta 2 milijardai.

VOKIEČIAI SUPLAISI NO SAVO SKRAIDUOLI.

Washington, bal. 9.—Karės laivyno departamentui pranešta, kad vokiečiai patįs Guame, Pietų Pacifike (Ramiojo vandenyno pakraščiuose), suplaisino internuotą savo skraiduolį "Cormorant". Tai padarė, kuomet S. Valstijų karės laivyno viršininkai norėjo tą laivą konfiskuoti.

Plyšimo metu žuvo 2 vokiečių oficerai ir 5 jūrininkai. Likusieji 20 oficerų ir 321 jūrininkas pėrta nelaisvėn.

KETURI ARESTUOTA UŽ VĖLIAVOS IR PREZIDENTO IŽEIDIMĄ.

Waterbury, Conn., bal. 8.—Vienam saliuone areštuotas John Hurnick, kurs pasakė, kad "nusišpėjau ant šios šalies vėliavos." Paleistas užstačius \$1,000 parankos.

Bristol, Conn., bal. 8.—Frank Piedro už vėliavos ižeidimą teismo nubaustas trimis mėnesiais kalėjimo.

Manchester, N. H., bal. 8.—Suareštuotas už prezidento ižeidimą John Paquette.

Washington, D. C., bal. 8.—Už prezidento ižeidimą teismo nubaustas 9 mėnesiais kalėjimo Ernest Polpok.

BAISŲS MUŠIAI ORE PRANCUZIJOJE.

Londonas, bal. 9.—Prancitą penktadienį ir šeštadienį Prancuzijoje įvyko ore tokios baisios lakunų kovos, kokių pasaulis dar nebuvo matęs. Baisiaus lakunų ore susirėmimai įvykę naktį prieš prancitą penktadienį.

Per porą dienų tų kovų pasekmės pasirodė baisios: 15 vokiečių lakstytuvų numušta žemėn ir sutruškinta. 31 vokiečių lakstytuvas sugadinta. 10 vokiečių balionų numušta, kurie krisdami žuvė nuo liepsnų. 44 prancuzų ir anghų lakstytuvai numušta žemėn. Kaikuriuos iš jų busią galima dar pataisyti.

Anot pranešimų kovose ore iš abiejų pusių dalyvavę apie 250 lakstytuvų. Jų didžiuma su kulkasvaidžiais.

Kuo toliau, tuo geriau iš-tobulinami lakstytuvai.

IEŠKOMI VOKIEČIŲ SKRAIDUOLIAI UŽ PUOLIKAI.

New York, bal. 9.—Naujosios Anglijos pakraščiuose aną vakarą pamatyta belankijanti koki tai nežinoma laiva. Kitas toks laivas, sakoma, patėmytas Virginia pakraščiuose. Žinomas daiktas, kad tais laivais negali būti kitokie, kaip tik vokiečių skraiduoliai-ūpuolikai. Juos gaudyti tuojais pasiūsta Suv. Valstijų karės laivai.

Suv. Valstijų visi uostai naktimis uždaromi vieliniais tinklais, kad į juos neiplauktų kokia nors vokiečių nardančioji laivė. Kol-kas neleidžiam plaukti į Europą prekybiniai garlaviai.

VOKIETIJOS VYRIAUSYBĖ PRAVEDA REFORMAS SAVO ŠALYJ.

Copenhagen, bal. 9.—Vokietijos vyriausybė su kazeriu priešakyje pamokinta Rusijos revoliucijos ir Suv. Valstijų prezidento Wilsono pranešimu kongrese, kur pasakyta daug tiesos žodžių prieš kaizerio autokratizmą, pagaliau užsakė savo šalįs reformas. Tomis reformomis bus suteikta gyventojams daugiau laisvės ir rasi, maž-pamažu bus aplaužyti ragai prūsų militarizmui. Vyriausybė su savo reformomis ypač paskubėjo, kuomet Suv. Valstijos paskelbė jai karę.

SULAIKYTAS LAISKŲ SIUNTIMAS Į VO- KIETIJĄ.

Washington, bal. 9.—Suv. Valstijų generalio postmeisterio parėdymu sulaukita laiškai ir siuntiniai siunčiami per krasą į Vokietiją. Vadinas, susinešimai krasa pertraukti.

ISPANIJA ATSIDURUSI ANT REVOLIUCIJOS KRANTO.

Rymas, bal. 9.—Vatikane gauta žinia, kad Ispanija atsidurusi ant revoliucijos kranto ir monarchijai grasia neišvengtinis pavojus. Ispanijos karalius Alfonso yra talkininkų šalininkas, bet šalies kariuomenė, ačių vokiečių agentų pasidarbavimui, palaiko Vokietijos pusę. Todel visoj šalyj kilusi neišpasakytą betvarkę. Prie betvarkės didėjimo žymiai prisideda ir blogas ekonominis stovis visoj šalyj.

Neseniai karaliaus įsakymu visoj šalyj suspenduota konstitucija. Prasidėjo areštavimai, teismai, bausmės. Ir šitas dar labiau stovį pablogino.

SPROGIMAS KRUPPO DIRBTUVĖSE.

Amsterdam, bal. 9.—Kruppo dirbtuvėse Essuose ištiko sproginas. 38 darbininkai sužeista.

MEKSIKONŲ KARIUOMENĖ PRAŠALINAMA IŠ S. V. PASIENIO.

El Paso, Tex., bal. 9.—Gauta žinia, kad Meksikos prezidentas Carranza savo kariuomenę prašalina iš Suv. Valstijų pasienio. Kariuomenė bus sutraukta gaudyti villistus.

PRANCUZIJOJE PLEVESUOJA S. V. VĖLIAVOS.

Paryžius, bal. 9.—Visoj Prancuzijoje ant viešųjų ir privatinų namų šale prancuzų vėliavų plevesuoja S. Valstijų vėliavos. Prezidento Wilsono pranešimo kongresui turinys iškabintas visose vietose. Vyriausybės parėdymu pranešimas bus perskaitytas visose mokyklose ir susirinkimuose.

MOTERIS BALSUOSIANČIOS RUSIJOJE.

Petrogradas, bal. 9.—Moterys galėsiančios balsuoti renkant atstovus į pirmąjį Rusijos parlamentarinį suvažiavimą, kuriame bus paskirta Rusijai valdymo forma. Taip užtikrino Rusijos ministerių pirmininkas Lvov moterų delegacijai, kuri jo laikė sostinėje parvažiuojant jam iš karės.

PALEISTA 500 IMTINIŲ.

Petrogradas, bal. 9.—Rusijos vyriausybė paliosavo 500 Prusijos ir Galicijos imtinių. Vyriausybė tvirtina, kad tie žmonės neteisingai varginami, ypač už ištikimybę savo šaliai.

100,000 KALINIŲ PALIOSUOTA SIBERIJOJE.

(Žiūrėk "Draugo" 82 num.)

Tiumen, Siberija (Rašo "Associated Press" biuro korespondentas). — Čionai korespondentas sutiko antrą traukinį su kaliniais iš Irkucko kalėjimo ir ištremtaisiais iš Tobolsko ir Tomsko. Susirinkusių žmonių minia prie stoties sveikino revoliucionierių Michailą Aniuchiną, kurs 1906 metais nužudė geležinkelio Varšava-Petrogradas viršininką Fuchlovą. Viršininką nužėdė už tai, kad tasai norėjo suimti 400 streikuojančių geležinkelio darbininkų.

Aniuchin į žmones kalbėjo: "Po vienerių metų kalėjimo Europoje, dešimtį metų išbuva Aleksandrovska kalėjime — už 50 mylių nuo Irkucko. Aleksandrovska yra didžiausias Rusijos kalėjimas. Tenai laikoma 12,000 kriminalistų ir 500 politiškujų. Šitų visų kalinių didžiama nubausta katorga ligi gyvos galvos. Šita bausmė yra baisiausia, artimiausia mirčiai. Pirmutinius penketis metus išbuva taip vadiname "išmėginamųjų" skyriuje su apkaustytomis rankomis ir kojomis, prišakintais prie karučio, kurį visur turėjau tempti paskui save. Be to buva nuolat persiekiamas sulyg gubernatoriaus specialiu parėdymu. Gubernatoriaus paliepinu dažnai buva plakamas.

"Kupinas žmonių kalėjimas buvo padalintas į atskirus kambarius-kameras. Sulyg kalėjimo teisių kiekvienoj tokioj kameroj neturėjo tilpti daugiau žmonių, kaip tik 30. Bet juose buvo sukimšta po 60 žmonių ir daugiau, kurių daugelis serga reumatizmu. Mes, kaliniai, turėjome slapta organizaciją vardu "komuna." Iš vienų kambarių su kitais kambariais susinešdavome tam tikrais ženklais bel-diant į sieną.

"Nors turėjome įgiję priemonės susinešti ir su išlaukiniu pasauliu, tačiau nieko nežinojome apie revoliuciją ligi to laiko, kol kalėjimo valdyba paskelbė mums laisvę. Tuo metu, kuomet buvo atėjusi žinia apie laisvę, 2 politiškujų kalinių ir 12 kriminalistų be reikalo buvo nuplakti.

"Paskui atėjo prokuroras ir mums pranešė:

"Rusija — respublika ir jūs — liuosi!

"Po mūsų paliosavimo sužinojome, kad gubernatoriaus padėjėjas, nugirdęs apie revoliuciją, apreiškęs, jogei del atsiveikimo liepsias keliolika kalinių nu-plakti, kad tie paukščiai kaliniai žinotų, kokia saldi yra liuosybė."

Tarpe politiškujų yra ir Aleksandras Popov, kurs

UKRAINIEČIŲ ATSIŠAUKIMAS.

Ukraina kitados buvo pilna pieno ir medaus, o šian-dien ašaromis ir krauju patvino. Visa vakarų šalis mūsų žemės tai tik gaisrai ir de-gėsiai. Ko nesunaikino karė, tas žuva iš bado ir ligų me-to. Žmonės panašūs į lavonus, apdriskę, pajudavę iš vargo ir bado, lyg laukiniai žvėrys slapstosi po girias.

Mūsų žemę šuviai suardė, apkasai sunaikino, šimtai kapų ir kapynų apklojo. Ji guli dyka, išsilgusi savo artojų, kurie jau niekad nepajudins jos savo žagrėmis.

Ateina pavasaris, bet neatsineša vilties, tik pradžia darbų su neapsakomais skausmais ir bado mirtimi. Baisi giltinė apkabina didumą ukrainiečių tautos ir pamažėli ją spaudžia prie savės, žudydama be galėsčio.

Lietuviai! Mūsų ukrainiečiai esame gyvenę su jumis po mūsų bendros viešpatijos stogu. Gyvenome drauge, neįjungo slegiami, nei retėžiais apkalti, kaip apgalėti pavergtieji, o širdingi buvome vien kitiems draugai, kaip broliai su broliais. Neįjums nei mums niekad nebuvo geresnių laikų, kaip tie, kada Lietuva ir Ukraina buvo viena viešpatija, kurios galybė buvo mūsų abipusė sutartis. Daug amžių perėjo, o mūsų širdyse likosi ta pati meilė, kuri mus vienijo kitados. Mės tikime, kad ir Lietuvos širdyje yra nors kokia vienutė palanki mums, seniems jūsų broliams!

Didi nelaimė vėl suvienijo dvi mūsų tautas. Mes jus aukoms rinkti ant naudos reikale. Prezidentas Wilsonas paskyrė balandžio 21 d. aukoms rinkti antnaudos Ukrainai, kurios žmonės tiek vargo matė šitoje karėje. Mūs, ukrainiečių, Chicagoje maža tėra. Patįs vien nepajiegisime išnaudoti

nubaustas keturiems metams katorga už pasikesinimą prieš carą. Popov tvirtina, kad tą "pasikesinimą prieš carą" sugalvojęsi pati policija ir nekalti žmonės pasiūsta katorgon.

Popov, nupasakojęs savo paliosavimą, pridūrė:

"Indomiausiu paliosavimo dienoje nuotikiu buvo nesurandant niekur kalvių. Kalėjimo kalvis, bijodamas kalinių pagiežos — pabėgo. (Gi mieste sunku buvo surasti kalvi. Todel 60 apkautų retėžiais kalinių slankiojo miesto gatvėmis ilgą laiką, kol pagaliau surado kalvi, kurį paliosavo visus nuo geležinių pančių.

Iš Tobolsko kalėjimo paliosuota 50 kareivių, nubaustų ligi gyvos galvos kalėjimu už maištus 1905-06 metais. Taippat paliosuota

taip didelį miestą, kad už tektinai surinktume aukų. Deltos kreipiamės prie jūsų, mylimieji. Padėkite mums jas rinkti!

Jūs laimins išalkusieji žmonės; vaikeliai rankas sudėję melsis už jus. Jie kalbės apie tas Chicago lietuvautes, kurių širdis geros, kurios ėjo rinkti aukas nuvargusiai Ukrainai. Po visą mūsų šalį pasklis balsas apie tas lietuves merginas ir moteris, kurios nesigailėjo savo laiko ir nuovargio kad tik padėtų mums surinkti aukas ir sumažintų mūsų nelaimės.

Senoji ir stiprioji meilė tarp Ukrainos ir Lietuvos atsinaujins ir sustiprės, Dieve duok! amžinai!

Kun. Myk. Strutynskis.
Dr. V. J. Sieminovičius.

NUO "DRAUGO" RE- DAKCIJOS.

Taip! Meilė vienijo Lietuvą ir Ukrainą, kada Vytautas viešpatavo. Kaip Lietuva, taip ir Ukraina vėliau tapo suplėsyta ir padalinta dviem viešpatijom. Abi tautos, jų ir mūs, perkentė spaudos uždradimą. Jie ir mės vienaip turėjome labai sunkiai kovoti keldami savo tautybę. Tai gi ir dabar mums pridera padėti jiems šitame darbe. Rinkėjos ir rinkėjai tegul raštu, telefonu ar gyvu žodžiu praneša dviem minėtiems asmenim savo apsiėmimą. Kun. Strutynskii gyvena 2238 Rice st., o d-ras Vladimiras Sieminowicz 4105 N. Avers av. Telefonas IRVING 2537. Li-gonius jis priiminėja prie 1515 W. Division st. Telefonas MONROE 2731. Užsirašinėti galima ir pas lietuve p. A. Nausėdienę, 917 W. 33rd st. Neišgesusi dviejų daug kentėjusių ir kentiančių tautų meilė išnaujo dar labiau imis žibėti bendrame darbe abiem ant naudos.

daugelis žmonių už agrariškus judėjimus pasmerkty.

Iš Siberijos kalėjimų paliosuota daugelis ir moterų. Viena jų, kuri atlikinėjo bausmę ežero Baikalo pakraščiuose, papasakojo, kad apie pasisekusią revoliuciją ištremtiniams pirmiausia pranešęs pravoslavų popas cerkvėje, kurion ištremtiniai buvo susirinkę. Po pamaldų visi ištremtiniai iš cerkvės puolėsi į policijos viršininko namus, kad jam padaryti galą už jo bjaurų apsiėjimą su kaliniais. Kuomet buris ištremtinių įsiveržė į viršininko namus, prieš juos iš vieno kambario išbėgo 10-tų metų viršininko mergaitė ir prisiglaudė prie nublankusio tėvo. Jinai pasakė: "Pirmiau nužudykite mane." Toks mergaitės pasi-eligimas išgelbėjo jos tėvą nuo mirties.

"DRAUGAS"
Lietuvių Katalikų Dienraštis
Eina kasdien išskyrus nedėlidius.
Prenumeratos kainos:
Chicago metams \$6.00
6 mėnesiams \$3.50
3 mėnesiams \$2.00
Kituose S. V. miestuose metams \$4.50
6 mėnesiams \$2.50
3 mėnesiams \$1.50
Ketvergo laida \$2.00
Perkant atskirais numeriais visur po 2c.
Prenumerata mokasi išlaikyti. Laikas skaitosi nuo užrašymo dienos, ne nuo Naujų Metų. Norint permaitinti adresą visada reikia prisiųsti ir seną adresą. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar ekspresu "Money Order" arba įdėdami pinigų į registruotą laiška.
Redakcijai prisiųstieji raštai ir korespondencijos negrąžinami, jei autorius, atsiųdamas toki raštą, nepažymi ir neindėda krasos ženklelio sugrąžinimui. Visokias reikalas kreipiantis adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.
1800 W. 46th Street, Chicago, Illinois
Tel. McKinley 6114.

"DRAUGAS"
Lithuanian Daily Friend
Published daily except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.,
1800 W. 46th Street, Chicago, Illinois.
Tel. McKinley 6114. Established 1903.
Terms of Subscription: In Chicago
by mail or carrier per year \$6.00
Outside Chicago by mail \$4.50
Thursday edition \$2.00. At News
stands 2c. a copy. Advertising rates
on application.

Iš Dienos : : Dienon

KARŠ SU VOKIETIJA.

Suv. Valstijų vyriausybės politikos kritika, kovojimas prieš karės agitavimą, nurodinėjimai blogųjų karės pasekmių ir "džingolistų" už dabartinę karę kaltinimai šiandien turi būti pamesti šalim ilgam laukui. Dabar Suv. Valstijų gyventojams ne kritikos ir priešinimavimai reikalingi. Yra reikalingas visų solidarumas, kuomet tautą atstovaujantis kongresas išreiškė savo norą ir paskelbė karę savo išlaikiniam priešininkui. Visokia principinė kritika šiandien turi būti pakeista "principale lojalybe".

Kiekvienas šios šalies gyventojas privalo atlikti savo pareigas, kurių reikalauja šios šalies įstatymai. Kiekvienas gyventojas ar žuoni ar tuomi turi prisidėti prie karės vedimo. Šu kavimų ir vokiečių niekini šiandien nebūtenka. Šita gyventojų pareiga prisidėti prie karės taip natūrali, kad to nereikia nei aiškinti, nei prirodingi.

Visi Amerikojė gyvenantieji lietuviai yra ir turi būti šiai šaliai pilnai ištikimi ir prisidėti prie karės vedimo taip, kaip kas gali ir kaip kam išpuola.

Neprošali bus pažvelgti, kaip šita karė Suv. Valstijų su Vokietija bus vedama, kaip jina gali pasibaigti, kokios gali būti jos pasekmės.

Suprantamas daiktas, karės vedimo plenai nežinomi. Suv. Valstijos gali ne parodyti didesnio karinio veikumo, kaip tik talkininkus pilnai aprūpinti maistu ir amunicija. Be to S. Valstijos gali talkininkams šiaip duoti arba be nuosimnio neapribuotam laikui pasiskolinti dideles pinigų sumas. Suv. Valstijų karės laivynas gali patroliuoti vandenynais, gaudyti vokiečių nardančias laives arba pagelbėti talkininkams blokuoti Vokietijos pakraščius. Pagalian Suv. Valstijos gali pasiųsti į Europą ir kiek savo kariuomenės.

Dar nežinia, kokią kelią juos kas aptelkia juodašim-

pasirinko vyriausybė karėi vesti.

Karės žinovai (ekspertai) tečiau teisingai pataria — sekdami vokiečių pavyzdžiu — kad jei jau priselina kariauti, tai reikia kariauti su visa energija, su visomis intempomis "jėgomis, i visas puses be atodairos. Toks smarkus Suv. Valstijų veikimas padarys didelį centralės šalims įspūdį ir tokiuo budu veikiau bus užbaigta karė. Kitaip teutonai kaip Meksikojė, taip pifinėj Amerikojė praplats įvairių įvairiausių prieš Suv. Valstijas intrigų, iš kurių paskui ir išsipainioti bus sunku.

Yra patarimų, kad Suv. Valstijos tuojaus padarytų sutartį su talkininkais, "jogei šitie be Amerikos pritarimo atskirai nesusitarkins su Vokietija.

Šitas klausimas kaip jis gyvas, taip svarbus. Šimtmetinė Suv. Valstijų išmėginta atvienėjime politika pasirodė joms naudinga. Kadangi šita šalis nesurišta su kitomis šalimis jokiais politikinį sutarčių ryšiais, jina visuomet gali viena su savo priešininku ir talkinties, kaip jai patinka ir jėgi mato tame kiek naudos. Kitaip būtų esant sutartyje su kitomis šalimis. Tuomet prisieitų daugiau žiūrėti ne savųjų, bet svetimųjų šalių reikalų.

Bet kitaip imant, Suv. Valstijoms sutartis su talkininkais gali būti ir naudinga. Visupirmu tokia sutartis sulaukų Japoniją nuo mėginimo užpulti šitą šalį. Paskui, Suv. Valstijos turėtų pilną balsą pokalbiniam kongrese. Bet visusvarbiausia tai tas, kad Suv. Valstijos ateityje apsisaugotų vokiečių pagiežos.

Nes visiems yra aiška, kad Suv. Valstijų ginklų pakelimas prieš Vokietiją, šita padaro didžiausia šios šalies priešininke. Už tai Vokietija, kol ji bus savitovė, visuomet griež dantiems prieš Suv. Valstijas ir nuolat ieškos tinkamos progos atkeršyti.

JUODAŠIMČIŲ DARBAL.

Neseniai vienas lietuviškų socialistų laikraštis su savotišku pasibjaurėjimu pažymėjo, kam "Darbininkas" lietuviškus socialistus pavadinęs juodašimčiais. Girdi, tasai vardas geriau tiktų katalikams, negu socialistams.

Mes dabar gavome žinių, kad žinomas sociologijos studentas p. A. Račkus, kurs lietuvių visuomenėje pasižymėjęs sveikomis prkalbomis, gaunęs daug laisčių su (grasinimais. Tais laiškais jis perspėjamas, kad liautųsi kritikuojant žemines socializmą (ypatingai lietuvišką socializmą), nes kitaip jis neišvengsias a. a. J. Žebrio likimo.

A. A. kun. Žebri nužudė lietuviški socialistai. Tai gi dabar tą patį nori padaryti ir su p. Račkum ir su kiekvienu lietuvių visuomenės veikėju, kurs viešai išrodinėja lietuviškų socialistų nedoruosius darbus.

Piktinasi socialistai, jei

ITIKĖJIMAS I JEZAUS ATSIKĖLIMĄ IŠ NUMIRUSIŲ.

(Pradžia 83 numerijje).

Jezus mirė 33 metais. Žydu žemės sostinėje Jeruzolimoje, o 64 metais pasaulio sostinėje Ryme jau buvo "didelė daugybė" krikščionių. Matyt Petro darbas buvo pasekmingas. Priselina mintyti, kad jis ne vienas turėjo ten dirbti.

Nerono pradėta krikščionių kankinime žuvo dar ir kitas asmuo. Tas vadinosi Povilas arba Paulius. Šitas buvo mokintesis už Petrą, daugiau rašėdavo. Likosi keturiolika Pauliaus (Povylo) laiškų. Jis taip pat kaip ir Petras tikėjo, kad Jezus kėlėsi iš numirusių. Taip jis rašo pirname laiške Korintiečiams (1 Cor. 15, 3-12).

Vienas afrikietis advokatas, vardu Tertulianas, sugrįžęs iš kelionės Ryman, rašė, kad Ryme buvęs ir trečias Jezaus mokinyš Jonas. Neronas jau buvo žuvęs. Ryme tada viespatavo kitas niekšas Domicijanas. To valdininkai plikino Joną verdančiu aliejum, kad Kristaus atsižadėtų. Jonas neatsižadėjo. Jis buvo stovėjęs po kryžium Jezui mirstant; Jonui Jezus buvo pavadęs Savo Motiną, Jonas aprašė Jezaus atsikėlimą iš numirusių savo veikle, vadiname ketvirtąja Evangelija.

Tai gi prirodyta yra, kad Ryme žmonės i Jezaus atsikėlimą iš numirusių itikėjo per Petro, Povylo ir Jono pasidarbavimą. Bet klausimas, iš kur atėjo tiems trims žmonėms mintis itikrėti kitus, kad nužudytais jų Mokintojas iš kapo atsikėlė gyvas ir sveikas?

Reikia paklausti jų pačių. Jonas pirmojo savo laiško pradžioje rašo: "Kas buvo išpradžios ką mes girdėjome, ką savo akimis regėjome, ir ką žiūrėjome, ir ką palytėjo mūsų rankos, gyvybės žodi, nes gyvybė apsiereikė ir mes regėjome ir liudijame." (1 Jo. 1, 1).

Povyilas taip pat sakosi savo akimis regėjęs Jezų atsikėlusį iš numirusių. Paminėjęs penkis šimtus vienuolika kitų asmenų regėjusių Jezų atsikėlusį iš numirusių, Povyilas pridėda: "Ant galo regėjau ir aš nenapdėlis, niekiausias, apaštalis, nevertas apaštalu vadintis, nes esmi persekiojęs Dievo bažnyčią" (1 Cor. 15, 8, 9).

Gydytojas Liukas, Povylo draugas, gana smulkiai aprašė Povylo susitikimą su Jezum (Ap. D. 9, I-II). Kol Povylas buvo nematęs Jezaus atsikėlusio iš numirusių, jis ypatingai brangino Jezaus atsikėlimo iš numirusių tiesą. Korintiečiams jis rašė: "Jeigu Kristus nebuvo kėlęs iš numirusių, tai tuščias būtų mūsų apaštalinimas ir tuščias būtų jūsų tikėjimas" (Cor. 15, 14). To žmogaus gyvenime, kurs už savo ištikimumus davėsi galvą nukirsti, Jezaus atsikėlimas iš numirusių buvo svarbiausias, didžiausias ir patinatinis daiktas.

Petras už savo ištikimumus davėsi prie kryžiaus

sių, tol jis krikščioniją naikino. Pats susitikęs su atgijusiu jos Isteigėju, Povyilas tapo krikščioniu. Tiesą jis statė augščiau už viską. Jis turėjo drąsą prisipažinti buvęs klaidoje.

Taip pat ir Petras sakosi matęs Jezų atsikėlusį iš numirusių penkiasdešimtojo po to atsikėlimo dienoje, toje pačioje Jeruzolimoje, kur atsikėlimas įvyko. Prie žmonių žinančių savo miesto naujuosius atsitikimus Petras kalbėjo: "Tą Jezų (apie kurį buvo visa prakalba), Dievas vėl prikėlė ir mes visi esame liudininkai" (Ap. D. 2, 32).

Turėjo būti daugiau žmonių, skelbusių Jezaus atsikėlimą iš numirusių, bet mes šiuo tarpu susekėme tris pirmutinius, kurie sakosi patįs matę tą stebuklą, kad lavonas išstruko iš mirties nagų, buvęs juose keturiasdešimtis valandų. Tie trys žmonės arba melavo, arba tiesą sakė. Klysti jie negalėjo.

Jonas sakosi akimis, ausimis ir rankomis ištikrines ką sako apie Jezų. Petras taip gi ne iš tolo daikyka matęs. Povyilas iš prieš šalininku tapęs.

Nei vienam žmogui negali primesti melą, neprirodydamas. Bet melagi parodo jo tikslas. Užtenka surasti jokią naudą žmogus turėjo iš melo, kad galėtume spėti, jog jo, turbut, meluota. Kokią naudą galėjo turėti šitie trys asmenys iš to pasakymo, kad Jezus numirė ir iš numirusių kėlėsi?

Pirmausiai Povyilas. Jis buvo turtingas ir mokintas žmogus. Jeruzolimos viršininkai užsitikėjo juomi ir išdavė raštus, kad jis net Damaske, Sirijos mieste, galėtų gaudyti, areštuoti ir surištus gabenti Jeruzolimonuos žydus, kurie skaitėsi nusikalte. Tokių raštų duoda pirmam prašaliečiui sostapilio didikai. Povyilas turėjo gerų draugų tarp jų, jei tokius raštus gavo.

Tapęs krikščionim jis tų draugų neteko. Listuose jį akmenimis primušė ir be žadogulint ant lauko palikę. Filipuose jį viešai ant rinkos rykštėmis plakė. Kelis syk po porą metų jį laikė kalėjime, o jis vis skelbė, kad Jezus atsikėlė iš numirusių. Antgalo už tą skelbimą Povyliui Ryme galvą nukirto.

Povyilas vienasyk prisitarė, kad jįsai myli Bažnyčią, nes jį yra tiesos stiebas ir tvirtybė, o jis tiesą mylėjo daugiau už savo gyvybę. Povyilas nemokėjo skelbti netiesos.

Jis ypatingai brangino Jezaus atsikėlimo iš numirusių tiesą. Korintiečiams jis rašė: "Jeigu Kristus nebuvo kėlęs iš numirusių, tai tuščias būtų mūsų apaštalinimas ir tuščias būtų jūsų tikėjimas" (Cor. 15, 14). To žmogaus gyvenime, kurs už savo ištikimumus davėsi galvą nukirsti, Jezaus atsikėlimas iš numirusių buvo svarbiausias, didžiausias ir patinatinis daiktas.

Petras už savo ištikimumus davėsi prie kryžiaus

prikalti žemyn galva. Jonas taip gi už ištikimumus davėsi plikinti verdančiu aliejum. Nestebėtina, kad tokio budo žmonėmis itikėjo didelė daugybė rymiečių!

Mes bjaurimės stabmeldžiu ir šiaip senovės laikų kraugeringais teismais, vartojusiais torturas, t. y. kankinimus, kad kaltininkai prisipažintų. Juk kankinimuose žmogus viską gali prisiimti, kad tik kankinimas nors valandėlė pasiliautų. Kankinamasis visuomet sako, ko kankintojas nori. Išžiūrėję i tris minėtuosius apaštalus, vos matome, kad jie kankinimuose sakė ne tą, ko norėjo budeliai, o kaip tik priešingai.

Kristaus atsikėlimas tai faktas, kurį žinome iš lupų žmonių mačiusių jį, mylėjusių tiesą labiau už savo gyvybę, liudijusių žodžiu ir raštu, patvirtinusių tą liudijimą ir pažymėjusių jį visu savo krauju bei mirtimi.

Visoje anų laikų istorijoje neturime antro taip stipriai prirodyto fakto. Tai gi Jezus išties kėlėsi iš numirusių.

Gaila, kad šito straipsnio neskaitys nei laisvamaniai nei socialistai. O jis jiems parašytas.

SEKRETORIUS DANIELS TURI SAVO PAŽIURŲ.

Girtybė yra prasižengimas, niekas to negali užginti. Už tą prasižengimą žmogus, žinoma, turi būti baudžiamas. Bet kokia bausmė priguli už girtybę, apie tai žmonės turi įvairias nuosavias pažiūras.

Kaikurie tvirtina, kad girtuokliui galvos skaudėjimas "išsipagariojant" yra užtektina bausmė už jo prasižengimą. Bet Suv. Valstijų karės laivyno sekretorius Daniels laikosi kitokios nuomonės. Jis savo pavaldinius už girtybę labai aštriai baudžia. Ypač aštriai baudžia laivyno oficerius. Už girtavimą oficerius sekretoriaus akyse neturi pasiteisinimo. Už tą prasižengimą oficerius pašalinamas iš tarnybos.

Toksai likimas neseniai patiko leitenantą T. M. Tiptoną, kuriam pasitaikė per daug "užsitraukti." Negelbėjo tam oficeriui net jo dvylikos metų tarnybos rekordas be sutepimo, nei jo gabumas šaudyme. Sekretorius Daniels neatmainė savo nusprendimo net pačiam admiralui Palmer jo prašant pasigailėti leitenanto. Be to rupintasi, kad sekretorius Daniels leistų leitenantui nors vienerius metus, pasitaisyti. Bet ir tas nieko negelbėjo. Danielsas savo ištarmę išpildė. Leitenantas Tipton prašalintas iš karės laivyno.

Dabar angliškoji spauda visai svarsto tą sekretoriaus Danielso pasielgimą. Didžiama laikraščių tai paminė su pasipiktinimu. Vienas jų rašo:

"Suvienytų Valstijų karės laivynui šiandien labiau yra reikalingi gabūs šaukliai, negu pilnieji blaivininkai. Butų jau laikas, kad p. Daniels neatsineštų i Amerikos jurininkus, kaip i "Blaiivybės Lygos plaukio-

jančius namus," nes karės laivynas nėra kokia tai vaikų mokykla arba žaismė. Suv. Valstijos lengvai gali apseiti be Danielso, negu be Tiptono. Vienas svarbiausiųjų prohibicijos veikėjų, p. Bryan, pasišalino iš prezidento Wilsono kabineto. Bet kabinete paliko dar Daniels."

Kitas laikraštis prisimeina Abrahama Lincolną, kuriam generolo Grant'o priešininkai buvo pranešę, kad tasai vyriausias kariuomenės vadas per daug vartoja "whiskey," "Norėčiau partirti" — atsakė Lincolnas skundėjams — "kokią degtinę rušį vartoja generolas Grant, nes noriu tokios degtinės pristatyti ir visiems kitiems generolams."

Daniels apsiėjo gerai, bet per aštriai. Dar aštriaus apsiėjo laikraštis, kuris išsitarė, buk Amerikos laivynas greičiau gali apseiti be Tipton'o, negu be Daniels'o.

VYČIŲ KABLEGRAMA LAISVĄJAI RUSIJAI.

Lietuvos Vyčių organizacija pasiuntė i Rusiją telegramą:

Petrograd, Russia.
Mr. Rodzianko,
President of the Duma.
Congratulations to free and democratic Russia and her courageous leaders.
May Russia enjoying the triumph of liberty remember Lithuanians pleading for freedom and independence.
Knights of Lithuania
Jonas E. Karosas, Pres.

Tat reiškia: P. Rodzianko, Dumos pirmininkui, Petrograde, Rusijoje. Sveikiname liuosą, demokratišką Rusiją ir jos drąsų vadą. Tegul Rusija, džiaugdamosi laisvės pergale atsimena Lietuvą, pageidaujančią laisvės ir nepriugulmės. Lietuvos vyčiai. Jonas E. Karosas, pirmininkas.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS KABLEGRAMA RODZIANKAI.

Dr. Julius J. Bielskis mums praneša, kad Amerikos Lietuvių Taryba šiomis dienomis išsiuntė sekančio turinio kablegramą Rusijos Dumos pirmininkui pui M. Rodzianko:
Mr. Rodzianko,
President of Duma,
Petrograd, Russia.
Congratulations to the new Russia. Hoping free Russia will co-operate with the wishes of Lithuanians for an independent Lithuania.

Lithuanian National Council of America.

Raštininko parašas

(F. Augustaitis).

Tat reiškia: Pui Rodzianko, Dumos pirmininkui Petrograde, Rusijoje. Sveikiname Naują Rusiją ir tikimės, kad laisvoji Rusija padės įvykinti lietuvių troškimą susilaukti nepriugulmingos Lietuvos. Lietuvių Tautos Taryba Amerikojė. Raštininkas Pr. Augustaitis.

PLATINKITE

"DRAUGA"

Jusų pinigai turi būti padėti gerose augloje va stiles bankoje

SECURITY BANK

OF CHICAGO
Milwaukee av. aud Carpenter st

3% ant Jusų Pinigų

Atmėra Panėdėliai ir Subatomis vakarais iki 8 valandai

Skoliname pinigų ant Namų

Persilunciname pinigų i Europą ir galima gauti Laivokartes

ISTEIGTA 1888 M.

KASPAR STATE BANK

PO PRIEŽIURA VALSTIJOSI

KAPITALAS \$600,000

Mes mokame 3 proc. ant Pinigų. Mes parduodame Foreign Money Orders i visas dalis svieto.

William Kasper — Pirmininkas
Otto Kaspar, — Vice-pirmininkas
Chas. Krupka, — Vice-pirmininkas
August Fieck — Asst. Kasierius
Joseph Aikya — Kasierius

1900 Blue Island Ave.
CHICAGO, ILL.

TAUTIŠKA BANKA APSAUGA DEL JUSŲ TAUPUMO

Reikia laisvę nuo ruspečių ir Absolutišką saugumą

Ši banka yra labai patogioje vietoje yra reguliariai peržiuriama U. S. Valdžios, juų taupinimai yra pageldaujami, ar \$1.00 ar \$1,000.00

Savings Dept. atdaras Panėdėlyj (iki 8 v.)

NATIONAL CITY BANK

OF CHICAGO
David R. Forgan—President
S. E. Kampas, Dearborn and Monroe St.,

(Apatinė lubos)

SENKIAS BANKOS SAUGUMO.
Chicago Clearing House Narys.

Bankos priklausančios prie Chicago Clearing House yra po jos atargia priežiūra. Laiks nuo laiko, bent syk i metus, Clearing House revisoriai nuodugniai ištira savo bankų atovį ir buda jų vedimo. Visi pinigai yra suskaitomi, notos, bondai, mortgage ir kitos apsaugos peržiuriamos ir patikrintos, pinigai kitose bankuose patikrinti ir ningo ištirtos. Tikrai tikra apsauga vertė gali būti knigosose parodyti. Abėjotina tvarka arba atsargumas, yra nedaleidžiamas. Jeigu banka nustato savo Clearing House teisų, tas yra ženklas jos abėjoties istorio.

Tiktai tvirtiausias ir saugiausias bankos gali but Clearing House narys.

The Chicago Clearing House prieduros užmanymas tapo įvestas pirm dešimt metų, ir nuo to laiko tai viena Clearing House banka ne subankrutijo. Reikalaujant, Clearing House bankos ateina viena kitai su pagalba.

The American State Bank priklauso prie Chicago Clearing House, yra po jos priežiūra, naudojant jos teismis ir išduoda penkis pilnas atskaitas i metus.

Ji taipgi yra po Valstijos priežiūra, yra reguliariškai trinėjama ir kas meta išduoda penkis pilnas atskaitas Bankininkai Valdybai Valstijos Illinois.

Pinigai sudėti šioje bankoje yra umokami ant kiekvieno parskalinimo.

Cia galima gauti Pirmus Aukso Mortgage po \$100.00 ir \$500.00. Ši banka yra atkanciančiausia Lietuvinas.

Cia kalba Lietuviškai ir Lenkiškai.

Kapitalas ir perviršis: \$500,000.00

J. Stępina

Presidentas
AMERICAN STATE BANK,
Kampas: Blue Island Ave., Loomis ir 18-tos gatvių.
ATDARAS: Panėdėliai, Ketvervėse, Subatomis iki 8 v. vak.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE

RACINE, WIS.

Naudingos prakalbos.
Balandžio 1 d. 1917 m. Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 3 val. po pietų įvyko SLRKA. 67-tos kuopos prakalbos. Kalbėtoju buvo p. A. J. Sutkus iš Chicagos. P-as Kesminas paaiškino susirinkusiems, kad bus aiškinama apie SLRKA. ir perstatė vietines mergaites, kad sudainuotų keletą dainelių bei deklamacijų, kurios puikiai atliko. Po jų stėjo A. J. Sutkus ir pradėjo aiškinti SLRKA. organizacijos naudingumą ir ragino vietos lietuvius prie jos prisirašyti. Kada p. Sutkus kalbėjo apie Susiv. mūsų socialistukai ramiai sėdėjo, bet kada pradėjo nurodinėti jų nenaudingus darbelius ir prisiminė kaip yra kenksminga skaityti socialistų šlamstus-laikraščius, mūsų socialistai pradėjo net iš kailio nerties, net vienas atsisėdęs, drąsuolis prabilo sakdamas: "Prirodyk, kada socialistų laikraštis "Naujienos" yra pamalavusios?" P-as Sutkus aiškiau faktais prirodė, kad "Naujienos" nemoka rašyti tiesą ir pabriežė, kad tokį laikraštį yra tinkamiau vadinti "melagijų" organu, nes ten daugiausiai yra rašomos melagingos žinios. Užbaigus p. Sutkui kalbėti, pasirodė ant estrados vietinis klebonas gerb. kun. V. Slavynas ir pirmiausiai kvietė visus Racino socialistus pasipelninti. Kun. V. Slavynas viešai pažadėjo duoti po 25 dol. kiekvienam, kuris prirodys, kad nors viena žinėlė iš Racino tilpusi "Naujienose" iki balandžio 1 d. 1917 metų teisingai but aprašiusi visuomeninį liet. katalikų veikimą tame mieste. Publikoj pasigirdo saldus juokas ir visi ėmė šaukti: "Cicilikai, cicilikai! Ko tylite, ko neimate \$25.00, juk jūs esate godūs ant pinigų. Dabar yra gera proga pasipelninti." Po ilgų ir saldžių juokų vienas apskuręs seniukas atsiliepė, kad jis galės prirodyti, kad viskas buvo rašoma apie Raciną teisingai. Bet kada ėmė kun. V. Slavynas vadinti, kad ateityje ir faktais prirodytų ir pasiimtų sau \$25.00, tai mūsų senelis cicilikas pro duris išspruko laukan.

Socialistai nekartą sakė, buk kunigai moka vilioti nuo žmonių pinigus. Štai dabar jiems kunigas paskyrė net \$25.00. Na ar ne puikus dalykas?

Prakalbos nusisekė kuopuikiais. Publikos susirinko daug ir daugelis prisirašė prie SLRKA. Racino lietuviai-katalikai labai yra dėkingi gerb. klebonui kun. V. Slavynui už surengimą šių prakalbų, iš kurių išsinešė malonų ispuodį.

Dažniau pageidaujame panašių prakalbų.

Prakalbose Buves tomobiliu ir užvažiuo į ko-

BALTIMORE, MD.

Kovo 31 d. čia buvo surengtas vakaras iš prieštasties Rusijos revoliucijos pasisekimo. Šiame vakare daugiausia buvo rusų, žydų ir lietuvių. Žinoma, kad lietuviai dalyvavo vakare, tai tame nėra ineko blogo. Pasmertina tik tas, kad kai kurie mūsų tautiečiai užmiršo, kad gavėnios laikas ir linksmai šoko draug su kitais. Gavėnios laikui šokiai netinka katalikams.

Lietuvos Vaikas.

COLLINSVILLE, ILL.

Kaikurie socialistai elgiasi labai piktinančiai. Nustoję tikėjimo, jie drauge nustoja ir doros, tat elgiasi labai bjauriai.

Šit Verbų nedėlioje jie buvo susirinkę viename saliu-ne ir begerdami susimūšė. Laimė tik, kad policija laiku suskubo atvykti. Ji surestavo įtuzusius peštukus.

Apskritai doriškas išgėrimas lietuvių socialistų tarpe pasibaisėtinas. Geriems žmonėms net bangu buti jų draugystėje.

Viską Matės.

DETROIT, MICH.

Užpuolikai apvogė lietuvi.

Mums pranešama, kad naktį iš subatos į nedėlią (balandžio 1 d.) prie geležinkelio Grand Trunk ir gatvės Westminster tris revolveriais apsiginklavę plėšikai užpuolė vieną Detroito lietuvi, grįžtantį nuo darbo ir pareikalavo atiduoti pinigus. Paėmė \$70.00 plėšikai pabėgo.

DE KALB, ILL.

Nepersenai čia buvo surengtos labai idomios prakalbos, nes buvo pakviestas už kalbėtojų p. Račkus. Žmonių į prakalbas susirinko labai daug — kaiku-riems net sėdynių neužteko. Kaip paprastai p. Račkus pipirų socialistams nesigailėjo jie klausydami teisybės žodžių raudonavo yt kepami vėžiai. Reikia dar pastebėti, kad nekultūringi socialistai laike prakalbų bandė kelti truksmą.

Ir kada gi jie išmoks mandagumo.

Buves socialistas.

SPRINGFIELD, ILL.

Apvogė lietuvi.

Čionykštis vienas lietuvis pabijojęs karės be jokio reikalo išsiėmė iš banko sušauptus \$350 ir nuėjęs į saliu-ną pasigyrė draugams, kad jis turįs tiek daug pinigų. Tie sužinoję šį dalyką, kaip vadinasi, ėmė "meilinties" prie jo. Neilgai trukus draugai užkvietė "turtuolį" pasivažinėti au-

kius tai nesvarius namus, kuriose gerokai girtuokliavo. Kuomet prablaivėjęs vaikas pradėjo ieškoti savo pinigų, tai atrado tik 25 centus.

Ubagas.

ST. BEDE, ILL.

Iš moksleivių gyvenimo.
Balandžio 1 d. įvyko moksleivių savaitinis literatiškas susirinkimas.

Po susirinkimo sekė prakalbos ir referatai sekančių ypatų: p. J. Klimas kalbėjo apie orą, p. J. Šeputis skaitė referatą apie sveikatą, p-as P. Marčiukaitis kalbėjo kaip sunaudoti laiką, p. V. Damašas kalbėjo apie ateitininkus, p. B. Vitkus pakalbėjo apie budo lavinimą ir L. Šimutis — kaip apsieiti draugiųoje.

Vieversys.

BROOKLYN, N. Y.

Rengiamas smagus vakarėlis.

SLRKA. 135-ta kuopa Brooklyne Velykų antrojo dienojo parapijos salėje rengia idomų vakarą. Pradžią vakaro 6 valandą po pietų. Tikimasi, kad Brooklyno lietuviai katalikai skaitlingai dalyvaus šiame velykiniame pasilinksminime.

J. K. M.

KARIAVIMO TEISĖS.

Civilizuotose šalyse karės privalo but vedamos sulygtam tikro kariškų teisių kodekso. Kaikurios, kariškos teisės yra surašytos tarptautinėse konvencijose, kitos teturi ricieriško papročio vertę, bet ir šitos skaitosi lygiai svarbios, nes jų neužlaikas asmuo nesiškai kareivis, o žmogūdis.

Pirmiausiai, negalima šaudyti ir bombų mėtyti tuos vežimus, traukinius, namus ir tt., ant kurių plėvesuoja Raudonojo Kryžiaus draugijos vėliava. Raudonasis Kryžius karės lauke globoja sužeistus ir ligonis ir užtat jis privalo buti nepaliečiamas. Užginama šaudyti netik ir Raudonojo Kryžiaus įstaigas, vežimus, traukinius, bet nevalia taikinti šuvių ir artių vietų, kur matosi raudono kryžiaus ženklas.

Negalima šaudyti ir į bažnyčias, knygynus ir ligonbučius.

Taipogi kariška teisė griežtai užgina nuodinti vandenį ar maistą, bet teršti šulinius, metant ten patipusius gyvulius ir kitokius nešvarumus. Kariškoji teisė leidžia priešininką badu marinti, bet tik kitokiais budais. Pavyzdžiui, jeigu kokia nors tvirtovė apgulta ir už jos sienų yra šulinis, į kurį apgultieji kareiviai kokiuo nors būdu gali dasigauti ir numarinti troškuli, tokį tai šulinį galima užpilti žemėmis, susprogdinti dinamitu bei kitokiuo būdu jį panaikinti, bet nevalia nuodinti bei teršti jame vandenį.

Kariškas nelaisvis arba kareivis paimtas į nelaisvę ir gi turi savo teises. Pavelyta yra jį užklausti ar nenori prisizadėti, kad nemėgins bėgti. Bet negalima jį priversti duoti priža-

do žodį ir bausti už nesutikimą. Kariškos teisės pavelią sušaudyti tą nelaisvį, kuris davė garbės prižadą nebėgti, bet mėgino pabėgti ir tapo sugautas. Galima nušauti ir neprisizadėjusį pabėgti, bet tik tai jam bebėgant; sugavus jį gyvą nevalia žudyti. Sulyg kariškų teisių tas jau butų piktadarystė. Taip pat užginama bausti pabėgėlį už mėginimą išsprukti. Galima tik padidinti priežiūrą.

Paimtas į nelaisvę kareivis gali buti priverstas užsidirbti pragyvenimą savo amatu, jeigu kokį nors turėjo. Taipogi privalo jis dirbti ir naudai tų, kurie paėmė jį nelaisvėn, jeigu tik darbas nėra grynai karės reikalams. Taigi, nelaisvį negalima versti apkasų kasti, darbuoties tvirtovėse, amunicijos fabrikose ir t.t.

Kariškos teisės pavelią pasinaudoti kareivių nelaisvių žiniomis apie priešų skaitlingumą, maisto išteklį, apkasų planus, pozicijų tvirtumą ir t.t. Bet negalima versti nelaisvio pasakoti apie minėtus dalykus. Kankinimas arba bauginimas belaisvių su tikslu gauti iš jų žinių apie priešą skaitosi žemiausios rūšies barbariška karės priemonė.

Negarbingai elgiasi ir tie kareiviai bei oficeriai, kurie savanoriai pasiduooda priešams. Visi tikrieji karininkai juos vadina pardsidavėliais, atsimetėliais ir t.t.

Kiekvienas šnipas lošia labai pavojingą ir negarbingą rolę. Jo gyvybė kiekvienoje valandoje kabo ant plonučio siulo galo. Šnipas nesinaudoja jokiomis teisėmis. Bile kokioje valandoje jis gali but pakartas bei sušaudytas toje vietoje, kur tapo sugautas. Bet paprastai šnipai formos delei teisiami kariškame teisme. Jeigu priešų stovykloje sugauna oficerių arba kareivių, tai jų negalima rokuoti šnipais, bet tik paprastais karės nelaisviais. Taigi viršminėta teisė paliečia tik civilius šnipus, kareiviai žvalgai neprivalo but šaudomi ar kariaimi.

Jeigu kokio nors skyriaus bei armijos komendantas dalyvauja asmeniškai atakoje, išstatydamas savo gyvybę ant pavojaus, tai jis dar savo atsakomybe ir gali buti nušautas. Bet ro-

kuojama negarbingu pasielgimu daryti laike atakos specialę "medžioklę" ant generolų ir angštesnių vadų, statant prieš juos geriausiai šaudančius. Vienok galima vartoti visas priemones, idant tokį vadą paimti nelaisvėn.

Bombarduojant miestus kariška teisė įsako kiek galint saugoties nesugriauti ir nesugadinti tų viešų namų, kurie nenaudojami tieioginiam apsiginimui. Kuomet koks nors miestas buna užkariautas, tai priešininkui leidžiama pasiimti dailės išdirbinius ir jiems panašius dalykus, kol jie nebus išdino mane su kokiuo tai ponu, pirkti. Bet naikinimas ir gadinimas tų dalykų vadina- si vandalizmu ir yra juomi.

Priešininkas, užėmęs kokį nors kraštą, gali priversti gyventojus pagelbėti jam maistu, darbininkais, arkiais ir t.t. Tie gi asmenys kurie nepriklauso prie jokios legalės armijos, bet su ginklu rankose mėgina pasipriešinti užpuolikams ginant savo kraštą, gali buti sušaudyti.

Jeigu viena kariaujanti pusė pasiels neteisėtai su užkariauto krašto gyventojais, tai kitai pusei leidžiama atkeršyti tokiomis pat priemonėmis. Arba, jeigu vienas priešininkas bereikalo ir neteisėtai išžudys tam tikrą skaičių kareivių nelaisvių, tai kitam kariška teisė pavelią išžudyti tokį pat skaičių nelaisvių, priklausančių priešingai armijai. Tokie žiaurūs atsitikimai buvo ir pastaruose metuose.

Tai tokios maž-daug teisės, kurių civilizuotos kariaujančios valstijos privalo prisilaikyti. Bet reikia pažymėti, kad labai daugeliuose atvejuose jos nepildomos. Ir dabartinėje karėje kaip talkininkai taip ir centralės valstijos nesykį prasižengė prieš taji kodeksą karės "mandagumą."

NUAUSTA 5 VOKIEČIAI SUOKALBININKAI.

New ork, bal. 7. — Vietos federaliam apskričio teisme 5 vokiečiai atrasti kaltais už suokalbavimą padėti bombas į laivus, gabenančius iš Amerikos Europon maistą ir amuniciją. Teismas visus nubaudė kalėjimui ir pinigiska pabauda.

LABDARYBĖS CENTRO KASININKO APYSKAITA UŽ 1916 METUS.

Ineigos:

Nuo 1915 metų atliko kasoje \$ 82.94
Šv. Antano Draugystė iš Cicero, auka 5.00
Trečios Labd. kuopos trečdalis ineigų 7.70
Penktos Labd. kuopos trečdalis ineigų 8.84
Antros Labd. Kuopa už konstitucijas 20.00
Antros Labd. Kuopa trečdalis ineigų 16.65
Kunigo A. Gadeiko palikimas 195.00
Ketvirta Labd. Kuopa trečdalis ineigų 128.00
Už kningutes "Apie Labdarybę" 12.50
Juozo Šimkaus auka 1.00
Pirmos Labd. Kuopa trečdalis ineigų 9.72
Kun. P. Saurasaitis už konstitucijas 2.00
Septintos Labd. Kuopa trečdalis ineigų 10.00
Šeštos Labd. Kuopa trečdalis ineigų 11.25
Vainikų dienoje ant kapinių surinkta 179.50
Šv. Širdies Dr-stė iš Dievo Apveizdos parap. metinės mokesties 21.72
Šv. Širdies Dr-stė iš Dievo Apveizdos parap. už 5 kning. fėrams 45.00

Pelno iš ferų Šv. Jurgio svetainėje 233.12
Pirma Labd. Kuopa fėrams surinko 91.55
Trečios Labd. Kuopa trečdalis ineigų 18.20
Pirmos Labd. Kuopa trečdalis ineigų 27.67
Pirma Labd. Kuopa už kning. fėrams. 4.10
Šv. Širdies Dr-stė iš Town of Lake, met. mokest. 5.36
Šv. Cecilijos Dr-stė iš Town of Lake met. mokest. 8.00
Ketvirta Labd. Kuopa už kning. fėrams 61.30
Pirma Labd. Kuopa nuo vakaro 25.52
Šeštos Labd. Kuopa trečdalis ineigų 10.10
Šešta Labd. Kuopa nuo pardavimo kningelių 10.00
Trečia Labd. Kuopa auka 50.00
Kunigo M. Krušo paskola 300.00
Šešta Labd. Kuopa už kningutes 10.00
Šešta Labd. Kuopa nuo vakaro 22.95
Gyvojo Ražančiaus Dr-stė iš Šv. Mykolo parap. pelnas nuo bal. 17.13
Centro Surengtas vakaras ant Town of Lake 15.40
Pirma Labd. Kuopa, iš "Varpelių" pardavimo 6.74
Už kningutes 1.25
Auka iš Dievo Apveizdos parap. 2.00
Antra Labd. Kuopa už lapelius 2.00
Septinta Labd. Kuopa auka 15.00
Šv. Onos Dr-stė iš Šv. Jurgio par. met. mokest. 11.30
Trečios Labd. Kuopos pelnas nuo baliaus 50.00
Penkta Labd. Kuopa paskola Centru 100.00

Višo ineigų 1916 metais buvo \$2,005.51

Išlaidos:
G. A. Pudowai, nuošimtis už skolą \$360.00
Našlei, iš Šv. Jurgio parap. pašelpa 5.00
Taksų už žemę 338.58
G. A. Pudowai, pusmetinis nuoš. už \$12,000 skolos 360.00
Assessmentas už Western Ave. sewer'ą 107.74
Assessmentas už sewer'ą Labdarybės žemėje 590.47

1916 metais išlaidų buvo \$1,761.79

Sutrauka:
1916 metais įeigų \$2,005.51
1916 metais išlaidų 1,761.79
1917 metams atliko \$243.72

1917 Metais iki Balandžio Mėnesiui buvo Ineigų:
Nuo 1916 metų atliko \$243.72
Septinta Labd. Kuopa, vakaro pelnas ir trečdalis 66.00
Forestieriai iš Town of Lake, auka 5.00
Už kningutes "A plea for the Lithuanians" 70
Penkta Labd. Kuopa, Centru imokėjo 250.00
Tretininkų iš Dievo Apv. parap. auka 10.00
Rožančiaus Dr-stė iš Dievo Apv. parap. auka 13.56
Šv. Kazimiero Kapinių Komitetas, Labdarybei 2,000.00
Penkta Labd. Kuopa, nuo prakalbų 50.00
Aštunta Labd. Kuopa nuo prakalbų 19.06
Nuo prakalbų, Centro surengtų Dievo Apv. svet. 107.25
Ketvirta Labd. Kuopa trečdalis ineigų 111.78
Pirma Labd. Kuopa už 2 kning. nuo leidimo išlaidų mėjimui paveiklo (Kun. F. B. Serafino dovana) 10.00
Pirma Labd. Kuopa už konstitucijas 10.00

1917 metais iki Kovo pabaigai, inėjo viso \$2,897.07

1917 metais iki Balandžio mėnesiui buvo išlaidų:
"Draugo" spaustuvei už 5,000 tikietų \$ 13.50
P-ui J. Elijošui išmokėta \$570.00 nota 570.00
P-ui J. Elijošui nuošimtis už \$570.00 skolos 58.10
Kun. M. Krušui išmokėta \$300.00 nota (be nuoš.) 300.00
P-ui U. Maciejauskiui už 2,000 serijų, išleidimui loto, (kun. M. Krušo dovana) 12.00
"Draugo" spaustuvei, už 500 laiškų 2.75

1917 metais iki Kovo pabaigai išmokėta \$956.35

Sutrauka:
1917 metais iki balandžiui inėjo \$2,897.07
1917 metais iki balandžiui išmokėta 956.35

Centro izde pinigų yra \$1,940.72
Kun. A. Staniukynas, Labd. Sąjung. Centro Kasininkas.

Labai Idomi Kninga

Neseniai išėjo iš spaudos J. Kudirkos kninga "Karės baisenybės Lietuvoje". Minėtos kningos autorius, J. Kudirka prieš pat karę buvo išvažiavęs aplankyti Lietuvą, kur jį ir užėjo karės viesula. Toje kningoje labai idomiai aprašyta karės nuotikiai nuo pat pradžios iki vokiečių užimant Lietuvą.

Kadangi autoriui, J. Kudirkai, prisiėjo sugrįžti Amerikon visai kitais keliais; butent per Sibirą, Chiniją, Japoniją, San Francisco, arba aiskiau pasakius aplinkui žemę, tai nestinga aprašymų ir apie tas labai žingėdžias salis.

Patartina kiekvienam lietuviui įsigyti minėtą kningą ir perskaityti jį sudėti archyvan, kad ir busenios gentkartės rasti ir skaityti.

Kningos suirauta pas patį autorių J. Kudirką, 12241 Emerald ave., Chicago, Ill. Taip-pat galima gauti ir "Draugo" administr. Kaina tikrai 20c.

1800 W. 46th St.,

CHICAGO, ILL.

